

Aleg. 124.

Sprawozdanie

Komisji prawniczej o petycji gminy i gwarectwa w Jaworzniu w sprawie utworzenia nowego c. k. Sądu pow. w Jaworzniu w pow. Chrzanowskim.

Wysoki Sejmie!

Gmina Jaworzno, położona w powiecie Chrzanowskim, miała aż do roku 1867. osobny urząd powiatowy, po którego zniesieniu gmina ta już dwukrotnie domagała się utworzenia tam Sądu powiatowego. Jeszcze bowiem w roku 1874. wniosła ona petycję w tej sprawie do Wysokiego Sejmu, której jednak komisya, zajmująca się wówczas ułożeniem podziału kraju na okręgi administracyjne i sądowe, nie uwzględniła, a to dlatego, ponieważ nowy okręg sądowy zdawał się jej być za małym pod względem zaludnienia, siedziba zaś Sądu za bliską miasta Chrzanowa. Petycję podobnej treści, wniesioną przez gminę Jaworzno w roku 1877. i przekazaną przez Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, załatwił tenże odmownie, opierając się tak na przytoczonej poprzednio opinii komisyjnej, jakoteż na opinii reprezentacji powiatowej w Chrzanowie, głównie zaś na tem, że proponowany okręg przyszłego Sądu obejmowałby zaledwie 10.000 ludności.

Obecnie jednak położenie to bardzo się zmieniło, oprócz bowiem Jaworzna, które według spisu z roku 1880. liczy 5.185 ludności, domaga się utworzenia nowego Sądu także siedm gmin, mianowicie: Byczyna licząca 1.234 głów, Dąb mający 206 ludności, Jeleń mający 1.311 ludności, Dąbrowa mająca 1.082 ludności, Szczakowa mająca 1.098 ludności, Długoszyn mający 510 ludności i Ciężkowice liczące 1.488 głów. Na taki sposób okręg nowego Sądu obejmowałby 23.014 ludności, a że obecnie liczba ta znacznie się jeszcze zwiększyła, to najmniejszej nie ulega wątpliwości.

Przyczyna tego wzrostu ludności leży w rozwoju kopalni węgla kamiennego w Jaworzniu i Dąbrowej, tudzież przemysłu fabrycznego w Szczakowej, które mają zapewnioną przyszłość. Rozdział zatem dość obszernego i zaludnionego okręgu sądowego w Chrzanowie na dwa jest dla należytego wymiaru sprawiedliwości w tej okolicy pożądanym, tembardziej, że już sama miejscowość Jaworzno, mając 5.185 ludności, jest dobrze zabudowaną osadą przemysłową, zatem wymagającą nieraz szybkiego na miejscu załatwienia różnych spraw sądowych.

Toż samo zapatrywanie już od dawna podziela c. k. Prezydium Sądu wyższego w Krakowie, skoro dwukrotnie czyniło przedłożenia c. k. Ministerstwu Sprawiedliwości o utworzenie nowego Sądu w Jaworzniu, czego jednak nie uwzględniono głównie z tej przyczyny, że uchwała sejmowa z dnia 29. Maja 1875, przyjmując ułożony przez komisję mieszaną plan podziału kraju, potrzeby ustanowienia nowego Sądu powiatowego w Jaworzniu nie uznała.

W obec tych danych Wydział krajowy nie zgodził się z zapatrywaniem Reprezentacyi powiatu, Chrzanowskiego, która na posiedzeniu z dnia 6. Listopada 1885. r., powołując się na opinię swą, udzieloną już w tej sprawie Wydziałowi krajowemu w r. 1877, nie widziała potrzeby zaprowadzania nowego Sądu powiatowego w Jaworzniu. Gdy nadto utworzenie tego Sądu, przez rozdział dość licznego personelu Sądu powiatowego w Chrzanowie, nie narazi c. k. Rządu na większe wydatki, tembardziej, że zarząd gwarectwa w Jaworzniu ofiaruje na lat 10 bezpłatne pomieszczenie dla Sądu i aresztów, opał zaś i światło również bezpłatnie na lat 30. Komisya prawnicza zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w myśl ustawy z dnia 11. Czerwca 1868. (Nr. 59. Dz. u. p.) objawia c. k. Rządowi opinię, iż dla należytego wymiaru sprawiedliwości, pożądanem jest utworzenie w obrębie powiatu Chrzanowskiego trzeciego Sądu powiatowego z siedzibą w Jaworzniu, do którego okręgu weszłyby następujące gminy i obszary dworskie, wyłączone z okręgu c. k. Sądu powiatowego Chrzanowskiego, mianowicie: Jaworzno z attynencyami, Kolonia i Niedzieliska, Byczyna, Dąb, Jeleń, Dąbrowa, Szczakowa, Długoszyn i Ciężkowice.

Lwów dnia 12. stycznia 1887.

Zastępca przewodniczącego, oraz sprawozdawca :

Zoll w. r.